من و اماس

یک تصمیم؛ بازی «اماس» تمام می‌شود

مریم پیمان

● لیوان خنک آب را تا ته سر می‌کشم. روی صندلی ولو می‌شوم و با ناامیدی به دیوار سفید روبه‌رو خیره. تکرار می‌کنم؛ «تمام شد». روزهای خوب و خنک بهار تمام شد. درد در ماهیچه‌های بادکرده پاهایم می‌پیچد. توانی برای بلندشدن ندارم. گرما امان بریده این روزها و نفسی برای من و تاکسی‌های داغ‌تر از آتش جهنم نمانده. هنوز شهر گرما را باور و هضم نکرده است. کولرها جدی روشن نشده‌اند و کسی کنار خیابان یخ نمی‌فروشد. کاش! زودتر بگذرند روزهای گرم بهار و تابستان و پاییز با خنکی و شادابی از راه برسد. صدایی در خانه ذهنم می‌پیچد؛ «یخ زدم. کولر را خاموش کن!» دکمه‌های کولر را با انگشتان سوزان از گرمای بهاری خاموش می‌کنم و دل‌زده از گرمای آرزوی سلامتی. امسال من و «اماس» هم باید بازی را تمام کنیم و این موجود عجیب باید باور کند که در بدن من جایی برای او نیست. دیگر او جزئی از من نیست، فردی جدای از من شده است. باید مثل زمستان شال و کلاه کند و از خانه من برود. خارش دست‌ها، بی‌حالی، بی‌قراری و عصبانیت با گرما تشدید می‌شوند و من این روزها به اشتباه وارد بازی این بیماری شده‌ام و مثل یک بستنی ساکت و آرام، بدون تحرک در سایه آفتاب، آب می‌شوم. هر چه گرما بیشتر هجوم می‌آورد، خستگی، بی‌حالی و عصبانیت جدی‌تر هر بیمار مبتلا به اماس را به ضعف می‌کشاند و زندگی در روزهای گرم به فرار از خیابان و خانه‌نشینی منتهی می‌شود. بارها و بارها در برابر گرما مقاومت می‌کند و برای عادی‌بودن و عادی به‌نظررسیدن ظهرهای گرم هم به دنبال زندگی معمولی می‌رود. اما همه این تلاش‌های ناآگاهانه، حمله‌های مکرر و تشدید بیماری را به همراه دارد و اگر بیمار زودتر از شهر و دیگران بهار را جدی بگیرد، شاید بتواند نشانه‌های بیماری و گرما را عقب براند و با کمترآزاردیدن و در معرض گرما قرارگرفتن از هر مشکلی جلوگیری کند.

کتاب‌هایم را در قفسه‌ای کوچک می‌چینم. با حسرت روی آنها دست می‌کشم. به کتابخانه بزرگ و انبوهی فکر می‌کنم که سال‌ها کتاب‌هایش را نخوانده رها کردم و امروز سرنوشتی جز خاک‌خوردن ندارند. ذوق دارم. ذوق خواندن آنچه همیشه برای من امری محال و دست‌نیافتنی بود؛ خواندن داستانی بلند که نوشتن آن سال‌ها نویسنده‌اش را درگیر کرده بود. مبارزه با بیماری برای من دشوارتر از کار او نیست. نوشتن جان‌کندن است و بیماربودن هم. نویسنده از جان مایه می‌گذارد و ذهن؛ و من کار ساده‌تری را در پیش دارم. بسیاری از بیماران حتی شروع به مصرف دارو و درمان نمی‌کنند، اما من این بازی را شروع کرده‌ام و تا امروز موفق بوده‌ام. حالا ادامه این بازی به شکل اتمام آن یک رؤیای دست‌یافتنی است؛ باید بدون بیماری زندگی‌کردن را یاد بگیرم. بدون بودن داروها، عذر و بهانه برای تنبلی‌ها و عقب‌افتادگی‌ها و حتی حرفی از یک بیماری. خاطرات تلخ و تجربه بیماری برای بلوغ جسمی و ذهنی من باقی می‌مانند و مثل دیگران، من هم نباید نشانه‌ای از این بیماری در روح و جسمم ببینم.

گفت‌وگو با ناهید توسلی

تریبون در دست تخریبگران ضدزن

شرق، شهرزاد همتی: در پی اظهارات هفته گذشته فاطمه آلیا، نماینده پیشین مجلس شورای اسلامی، در زمینه مفاد برنامه کاری مشترک معاونت امور زنان و خانواده ریاست‌جمهوری با دفتر صندوق جمعیت ملل متحد در تهران و ارائه فهرستی از سوی این معاونت، از زنان مطلقه ۲۰ تا ۲۵ سال، به سازمان ملل به منظور اعزام به آنتالیا، معاون رئیس‌جمهور در امور زنان و خانواده گفت: پیگیری قضائی و شکایت از اظهارات و ادعاهای سراسر کذب و خلاف‌واقع فاطمه آلیا را از طریق معاونت حقوقی ریاست‌جمهوری به جریان انداخته‌ایم و پیگیری‌های لازم را تا مختومه‌شدن این پرونده انجام می‌دهیم. این مسئله واکنش فعالان حوزه زنان را نیز در پی داشت. ناهید توسلی، پژوهشگر و سردبیر مجله نافه درباره اظهارات فاطمه آلیا در گفت‌وگو با «شرق» به نکاتی اشاره می‌کند که در ادامه می‌خوانید.

عکس: Reuters

نگاه جنسیتی به زن در صحبت‌های نماینده پیشین مجلس که زمانی در فراکسیون زنان نیز حضور داشته، بسیار پررنگ است، این نگاه را ناشی از چه می‌دانید؟

اظهاراتِ (اگر نگوییم تهمت‌های) خانم آلیا، به نظر من درحال‌حاضر بیش و پیش از آنکه مورد اعتراض جامعه زنان ایران باشد، باید از سوی نهادهای دولتی و به‌ویژه «رجال سیاسی» مورد بررسی، نقد و اعتراض قرار بگیرد.

من در حیرتم که مردان مسلمان و غیرتمند ایران، چگونه حاضرند چنین اتهام‌هایی را بپذیرند و در برابر آن سکوت کنند. خانم آلیا که خودشان زمانی برای حفظ حرمت زنان و نیز حفظ حرمت جمهوری اسلامی بر کرسی نمایندگی مجلس نشسته بودند و به‌هرحال از ارکان نظام هستند، چگونه حاضرند با چنین تهمت‌هایی منافع و حیثیت و آبروی ایران و اسلام و نیز منافع جمهوری اسلامی ایران را به بازی بگیرند؟ شکی نیست که مطرح‌کردن چنین تهمت‌هایی، آن هم در این زمان و در این روزها، اهداف سیاسی است. تخریب دولتی که با تأیید همه نهادهای نظارتی و با رأی مردم و از همه مهم‌تر با تنفیذ رهبری نظام به روی کار آمده و خدماتش با توجه به امکاناتی که در اختیار داشته اظهر من‌الشمس است، آیا کاری اخلاقی و اسلامی است؟

ایشان نقطه‌نظرهای متضاد و تعجب‌آور دیگری را هم پیش‌ترها گفته‌اند و باید از خانم آلیا پرسید که اگر همه این اظهارات ایشان درست است و به آن باورمندید و به زنان توصیه می‌کنید، پس چرا خودشان خانه و شوهرداری و بچه‌داری و... را رها کرده و به «سیاست»، (که به زعم من و با این ادبیات و تئوری‌های موجود در جهان امری کاملا «نرینه» است) روی آورده‌اند؟ و اینک که تریبون در دست‌شان است، چرا برای تخریب معاونت امور زنان دولت که بانویی مؤمنه، فرهیخته، روشنفکر، کوشا و آشنا به همه مسائل حوزه زنان بوده و بیش از ۲۰ سال است مشغولِ خدمت است، تهمت می‌زنند؟ درحالی‌که خود ایشان از زنان مسلمان هزینه می‌کنند. تأسف‌بار است که بخشی از زنانی که صندلی‌های قدرت سیاسی را (البته قدرت سیاسی با گفتمان تک‌جنسه مردانه)، در اختیار دارند به جای کوشش در اصلاح و تغییر این گفتمان تک‌جنسی به گفتمانی «فراجنسی»، در پی فربه‌کردن قدرت سیاسی مذکر هستند!

به نظر شما چنین تهمت بزرگی به عرصه زنان جوان بیوه از چه مرجعی قابل پیگیری است؟

بدیهی است پیگیری تهمت‌های این‌چنینی باید از سوی قوه قضائیه با درخواست ارائه سند و مدرک صورت بگیرد. اما اینکه چرا نهادهای مسئول، پیگیر چنین اتهام‌هایی که بیش از آنکه خانم مولاوردی را زیر سؤال ببرد، نظام اسلامی، دولت و حاکمیت را زیر سؤال می‌برد و با آبروی نظامی که حفظ حرمت زنان و خانواده برایش یکی از مهم‌ترین داعیه‌هاست بازی می‌کند!

اینکه چرا هسته مرکزی و اصلی این اتهام، زنان جوان مطلقه یا شوهر ازدست‌داده هستند و با نگاهی این‌گونه غیرانسانی، اخلاقی و غیراسلامی، مشخص نیست! آیا تبلیغ سوء و تنزل شخصیت و تقلیل حقوق انسانی زن همسر ازدست‌داده و گزینش او برای کاری غیراخلاقی کاری است که از سوی خانمی مسلمان و باایمان پذیرفتنی باشد؟ آیا انتساب چنین کار غیرانسانی‌ای به بانویی مؤمنه و دیندار، تحصیل‌کرده و حقوق‌دان که از سوی ریاست اجرائی کشوری اسلامی برای حفظ حقوق انسانی زنان مسلمان ایران، برگزیده شده است، با هیچ‌یک از مؤلفه‌های جمهوری اسلامی ایران می‌تواند هماهنگی داشته باشد؟

بعید به نظر می‌رسد امکان چنین اتهامی، حتی از سوی هر ایرانی ضدانقلاب و ضددین، به یکی از اعضای زن در دولت زده شود. مهم‌تر از آن حتی آنان که با همه هستی جمهوری اسلامی ایران مخالف‌اند و نزدیک ۴۰ سال است هرچه نسبت ناروا بوده است به این حکومت روا داشته‌اند، راضی نمی‌شوند به زنان مظلوم و مسلمان همسر ازدست‌داده میهن‌شان که در حاکمیت مرد/ پدرسالارانه، «بیوه» خوانده و نامیده می‌شوند این‌گونه تهمت بزنند.

چنین نگاه و برخوردی به زنان هم‌وطن از سوی زنی که خود داعیه مؤمن و مسلمان‌بودن دارد، بسیار دردناک و ناپذیرفتنی است. کاش خانم آلیا خود نسبت به آنچه نه‌تنها معاونت امور زنان و خانواده را بلکه گروهی از زنان ایران را که ایشان «بیوه» می‌نامند، توضیح می‌دادند، شاید ما زنان کنشگر دچار «بدفهمی» شده‌ایم!

واکنش جامعه زنان کنشگر را به این سخنان چگونه دیدید؟

اجازه بدهید پیش از پرداختن به واکنش جامعه زنان کنشگر و نیز همه زنان ایران، ببینیم جامعه مردان مسلمان ما و نیز «رجال سیاسی»مان که ما زنان را به دلیل خوانش مردانه قرآن که مخاطبش «ناس»، یعنی همه انسان‌ها فارغ از جنس و رنگ و نژاد و زبان و قومیت و... هستند و بی‌توجه به بررسی‌های اتیمولوژیکی و معنایی و نیز نقش «درزمانی» واژه «رجل» و کارکرد آن به‌عنوان متن text در زمینه context و تنها به جرم «نساء سیاسی» نبودن، از صحنه حضور در رقابت‌های انتخاباتی ریاست‌جمهوری حذف کرده، اما به شدت به رأی همین زنان برای انتخاب «رجل سیاسی» نیازمندند، چه واکنشی نسبت به متهم‌کردن خانم مولاوردی که در ذمه دولت اسلامی به خدمت به زنان مشغول است و همچنین به زنان به‌اصطلاح بیوه، دارند؟

بدیهی است جامعه زنان کنشگر و حتی برخی زنانی که مسئولیت‌های سیاسی داشته و دارند و نیز اساسا بخش عظیمی از زنان مسلمان ایران واکنش‌شان بسیار حیرت‌آور بوده، آن هم از سوی خانمی که مدت‌ها نماینده زنان این جامعه برای رفع تبعیض حقوق نابرابر و ناعادلانه انسانی‌شان نمایندگی آنان در مجلس قانون‌گذاری را بر عهده داشته است. گرچه برخی از این بانوان کنشگر و حتی نمایندگان کنونی مجلس به این نظر ایشان اعتراض کرده و از ایشان گلایه داشته‌اند، اما هنوز، نه خود ایشان و نه هیچ نهاد رسمی یا غیررسمی، در رابطه با سخنان و برخورد غیرمنصفانه و شاید هم سیاسی خانم آلیا واکنشی نشان نداده‌اند.

یک ماجرا؛ ۲ روایت

مینو مرتاضی‌لنگرودی: یک روایت، روایت خانم آلیا از رابطه نامشروع صندوق جمعیت و توسعه سازمان ملل با آدرس زنان مطلقه و زنان جوان و زیر خط فقر و سرپرست خانوار است. اخیرا وی در ویدئویی صراحتا معاونت امور زنان و خانواده ریاست‌جمهوری را متهم کرده که در قراردادی «اطلاعات زنان، به‌خصوص زنان مطلقه ۲۰ تا ۲۵ ساله» را در اختیار صندوق توسعه و جمعیت سازمان ملل متحد قرار داده است. ایشان همچنین مدعی می‌شود که صندوق توسعه و جمعیت سازمان ملل متحد به بهانه کارآفرینی برای این زنان به دنبال کارکردن آنان در منطقه توریستی «آنتالیا» در ترکیه است. او البته توضیح نمی‌دهد چگونه به این خلاف پی برده و اظهار تعجب نمی‌کند چرا قوه قضائیه جلوی این خلاف آشکار را تاکنون نگرفته و نمی‌گیرد؟ مدعی هم به ما نمی‌گوید چه مدتی است به این خلاف پی برده و چرا تا امروز سکوت کرده و حال و اکنون را برای افشاگری و نهی از منکر انتخاب کرده است؟ حالا ببینیم صندوق توسعه و جمعیت سازمان ملل چیست و چه اهدافی را دنبال می‌کند و اساسا اهداف این صندوق تا چه میزان با رمزگشایی کسی که این ادعا را کرده، همراهی و هم‌خوانی دارد؟ روایت دیگر از ماجرای ویدئوی دادن اطلاعات زنان مطلقه به صندوق جمعیت و توسعه سازمان ملل برای کار در آنتالیا، روایت گفتمان انتقادی است که به ما می‌گوید زبان شکل‌دهنده درک ما از جهان خارج است و هرکس از طریق زبان ماهیت سلطه و قدرت اجتماعی دورانش را درک و گفتمانی در جهت بازتولید و تداوم سلطه یا نقد و نهی آن ایجاد می‌کند؛ نظام‌های فکری هر شخص تحت‌تاثیر زبان گروهی که در آن به‌سر می‌برد و به آن عادت دارد، واقعیت را شکل می‌دهد و در ذهنش تصویری از واقعیت می‌سازد. هیچ دو هم‌زبان را نمی‌توان یافت که با وجود داشتن الفبای زبانی مشترک، واقعیت‌های اجتماعی را یکسان درک و منعکس کنند. از این رو فرهنگ که از طریق هم‌جواری در خانواده و گروه‌ها به شخص ایمنی و قدرت می‌بخشند، نقش مؤثری در شکل‌دهی ساختار زبانی دارند. در فرهنگ جنسیت‌زده، زبان و گفتمان زن و مرد براساس سلسله‌مراتب فرادستی مرد «به ما هو مرد» و فرودستی زن تنهای بدون مرد شکل می‌گیرد و این زبان در مواقع مهم به‌طور ناخودآگاه فرهنگ نابرابر جنسیتی شکل‌گرفته در ذهن را از طریق بازنمودهای ذهن به زبان می‌آورد. در فرهنگ و بر زبان جنسیت‌زده، زن جوان مطلقه به‌ویژه زن جوان فقیر صاحب کودک و سرپرست خانوار زیر خط فقر تنها یک راه گذران دارد و فقط به درد کار در آنتالیا می‌خورد؛ ازاین‌رو دادن اطلاعاتش به صندوق جمعیت و توسعه سازمان ملل هم‌ردیف عمل منکر و ترویج فحشا تصویر می‌شود و گفتمان کنترل را می‌سازد. گفتمانی که با ریاکاری و دست‌کاری حقیقت و سندسازی از طریق حمایت نمادین سعی در اقناع و تغییر عقیده دیگران به نفع خود دارد. درست در همین‌جاست که پای تحلیل گفتمان انتقادی به میان می‌آید؛ کنترل ذهن دیگران یکی از کارکردهای اصلی متن و گفتار است و باید توجه داشت که زبان زور امروزه دیگر در اعمال زور بازو بیان نمی‌شود، بلکه زبان سلطه را برای طبیعی و قابل پذیرش جلوه‌دادن جعلیات خود با سوءاستفاده از حساسیت‌های فرهنگی، ادبیات و ذهنیت کنترلگر را مقبولیت می‌بخشند. «صندوق توسعه و جمعیت سازمان ملل صندوقی است که آن را با مشارکت ۱۷۰ کشور و در رأس آنها کشور ایران و در جریان کنفرانس بین‌المللی قاهره در سال ۱۹۹۴ ساختند. در این کنفرانس با تأکید بر پیوندهای نزدیک بین توسعه پایدار و بهداشت باروری و برابری جنسیتی که سایر حوزه‌های اصلی فعالیت صندوق جمعیت ملل متحد را تشکیل می‌دهند، ۱۷۹ کشور و از جمله جمهوری اسلامی ایران توافق کردند صندوق جمعیت ملل متحد در فعالیت‌های خود از برنامه عمل مصوب کنفرانس پیروی کند. در آن کنفرانس ۱۷۹ کشور توافق کردند تأمین نیازهای آموزشی و بهداشتی از جمله بهداشت باروری از شرایط توسعه پایدار در طولانی‌مدت است. آرمان فراگیر مصوب کنفرانس و صندوق قرض‌الحسنه مربوط به آن تا سال ۲۰۱۵ کاهش فقر شدید به نصف بود که از طریق اهداف ذیل اجرائی می‌شوند و این روایت فاصله‌ای بسیار بعید با روایت صندوق جمعیت توسعه سازمان ملل و آدرس زنان مطلقه و سرپرست خانوار دارد.

خبر

معاون آموزشی وزیر علوم:

مجوز ۷۱ رشته جدید بین‌رشته‌ای به دانشگاه‌ها داده شد

● مجتبی شریعتی‌نیاسر در جشنواره نوآوران بنیاد نخبگان سعیدی دانشگاه کاشان، گفت: تعامل بین دستگاه‌ها، مراکز علمی و تعامل بین شهرها و مناطق مختلف یکی از عوامل پیشرفت جامعه است. وی یکی از مهم‌ترین مؤلفه‌های مؤثر در دانشگاه کاشان را توجه به رویکرد خرد جمعی و مشارکت عمومی که جزء سیاست‌های آموزش عالی دولت یازدهم است برشمرد و اظهار کرد: دانشگاه کاشان در جذب خیرین آموزش عالی نیز پیشرو است. وی از مغفول‌ماندن علوم پایه ابراز نگرانی کرد و گفت: علوم پایه بسترساز سایر رشته‌هاست که متأسفانه این علوم کمتر مورد توجه قرار گرفته و باید فکر کنیم که نبوغ دانشمندان زمانی ظهور و بروز خواهد کرد که در علوم پایه مورد توجه قرار گیرد. دکتر شریعتی‌نیاسر بر ضرورت تحول در نظام آموزشی اشاره کرد و افزود: نظام آموزشی مانند ۵۰ سال پیش اداره می‌شود که باید گام‌های تحول را در نظام آموزشی برداریم تا دانش‌آموزان و دانشجویان نقش خود را در کلاس و محیط دانشگاه مفید احساس کنند. وی نقش فعالیت‌های جمعی و خرد جمعی را برای توسعه و پیشرفت جامعه حائز اهمیت دانست و افزود: یکی از سیاست‌های آموزش عالی خرد جمعی و برقراری تعامل بین حوزه‌های علمی است. معاون آموزشی وزارت علوم بر ارتباط بین رشته‌ها و ایجاد علوم بین‌رشته‌ای در دانشگاه‌ها تأکید و اظهار کرد: در سال‌های اخیر مجوز ۷۱ مورد رشته‌های جدید بین‌رشته‌ای به دانشگاه‌ها داده شد که امید است با این رشته‌های جدید توسعه علمی کشور را شاهد باشیم. وی خاطرنشان کرد: دانشگاه‌ها می‌توانند درس‌های اختیاری کاربردی را با تأثیرگذاری در معدل و برای دانش‌افزایی دانشجویان در دانشگاه‌ها ارائه دهند. دکتر شریعتی‌نیاسر توجه به کارآفرینی را برای حل مشکلات جامعه لازم دانست و گفت: کارآفرینی یکی از مؤلفه‌هایی است که جوانان را خلاق می‌کند و رفع مشکلات بی‌کاری و توسعه اقتصادی را به همراه دارد. دکتر شریعتی‌نیاسر به رشد توسعه آموزش عالی از سال ۱۳۸۴ تا ۱۳۹۲ در کشور اشاره و اظهار کرد: در سال ۱۳۸۴ تعداد دانشجویان کشور دومیلیون و ۲۰۰ نفر بوده که در سال ۱۳۹۲ به چهارمیلیون و ۸۰۰ دانشجو افزایش یافته است. معاون آموزشی وزیر علوم تعداد مراکز آموزش عالی در سال ۱۳۸۴ را ۹۱۷ مرکز عنوان کرد و گفت: در سال ۱۳۹۲ به دوهزار و ۸۰۰ مرکز افزایش یافت. وی به رشد ۱۲درصدی جذب اعضای هیئت علمی در دانشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی اشاره کرد و افزود: درحال‌حاضر حدود ۸۱ هزار عضو هیئت علمی در دانشگاه‌ها مشغول هستند. معاون آموزشی وزیر علوم خاطرنشان کرد: یکی از مهم‌ترین مؤلفه‌هایی که در دانشگاه‌ها مطرح است نسبت دانشجو به استاد است که در سال ۱۳۸۴ این نسبت ۲۵ بود اما در سال ۱۳۹۲ به ۳۵ مورد رسیده است. وی مأموریت‌گرایی دانشگاه‌ها را یکی از اهداف و رسالت‌های آموزش عالی عنوان کرد و گفت: دانشگاه‌ها باید به صورت مأموریت‌گرا و هدفمند فعالیت کنند. معاون آموزشی وزیر علوم با اشاره به اینکه داشتن برنامه راهبردی برای هر دانشگاه و انجام فعالیت‌های آموزشی و پژوهشی با جهت‌گیری معنادار مطابق برنامه راهبردی ضروری است، خاطرنشان کرد: دانشگاهی که مأموریت‌گرا باشد دانشجوی آن بی‌کار نمی‌ماند.

جدول ۲۸۲۶ ■ طراح: بیژن گورانی

افقی:

۱- سرنگون- از بازی‌های شیرین دوران کودکی ۲- غروب‌کردن- بچه سگ- اتومبیل ۳- شرعی- اشاره- جادوگر ۴- پاسخ مثبت- خوش‌شکل- نگین انگشتر ۵- آخرین یک‌رقمی- فوق- کالری متر ۶- محکم و استوار- واحد پول هلند- یازده ۷- یار همایون- درگیر- لکنت ناگهانی زبان ۸- زمان آغازین- ظرف حمل مایعات- نوعی دوخت در خیاطی ۹- از مصالح ساختمانی- ژتون- پهناور ۱۰- مذکر- پایین کوه- میانه ۱۱ - مورد عفو قرارگرفتن- رخوت- صد مترمربع ۱۲- نمایش با ساز و آواز- تیراژ- برای بیان تأسف به کار می‌رود ۱۳- طول معینی از زمان- امپراتور دیوانه روم باستان- رهبر استقلال هندوستان ۱۴- برج ششم فلکی- زاینده- سازمان فضانوردی آمریکا ۱۵- فناوری - معشوق.

عمودی:

۱- حیران و سرگردان- ابزار مکانیکی ۲- عصاره- خوش چهره- از میادین مهم و اصلی تهران که در خیابان ولیعصر قرار دارد ۳- هیئت منصفه- ارباب- سیاه زخم ۴- حلق- از باشگاه‌های فوتبال اسپانیا- سخن کنایه‌آمیز ۵- گوشه‌ای در دستگاه همایون- پیشی گرفتن- فشار برای راندن چیزی ۶- الفبای موسیقی- از ابزار حفاری- عموم مردم ۷- لازم و ضروری- شفاهی- سرخاب ۸- اندک- همسر امام علی(ع)- آش سنتی یزد ۹- واحد اندازه‌گیری مقاومت الکتریکی- با سلاح گرم پرتاب می‌شود- دسر سنتی از عصاره جوانه گندم ۱۰- منسوب به آخرت- چند رئیس- حیوان وحشی ۱۱- مغز سر- مغفرت- بزرگ و عظیم ۱۲- کتاب شعر سعدی شیرازی- جوانمرد- ضمیر متکلم‌وحده ۱۳- جویدنی است- پیروی کردن- میوه صددانه یاقوت ۱۴- ذکر جزئیات مطلبی- شهر جنوبی ایتالیا که بهشت تابستانی گردشگران است- بندری در اوکراین ۱۵- عقیم و نازا- فیلسوف، ریاضی‌دان، ستاره‌شناس و رباعی‌سرای ایرانی دوره سلجوقی.

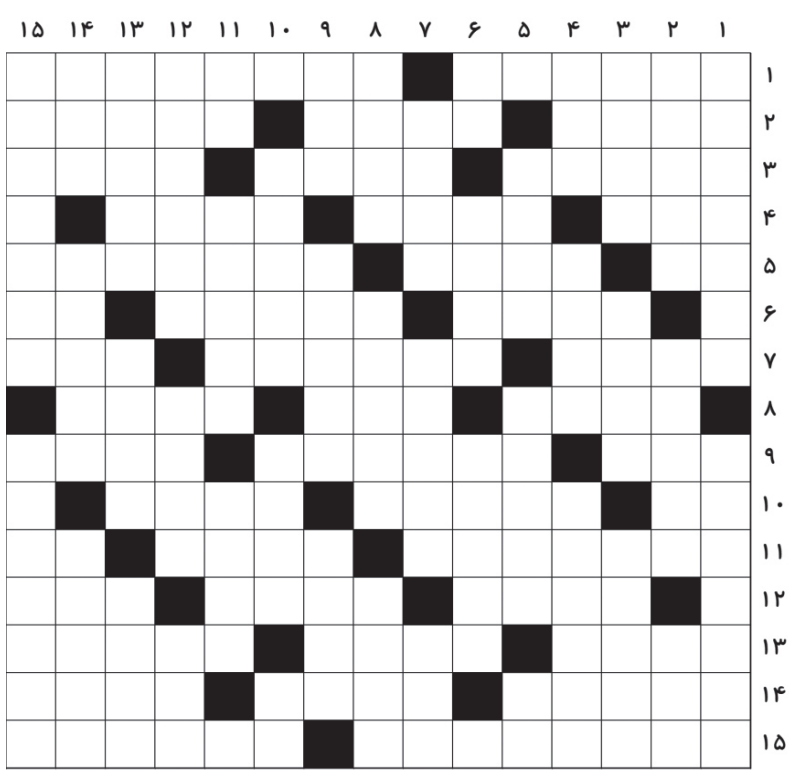

حل سودوکو سخت

۹	۱	۴	۶	۵	۷	۲	۳	۸
۳	۷	۵	۸	۲	۴	۶	۹	۱
۲	۶	۸	۳	۹	۱	۷	۴	۵
۸	۴	۳	۷	۶	۵	۹	۱	۲
۵	۹	۱	۴	۳	۲	۸	۷	۶
۶	۲	۷	۱	۸	۹	۴	۵	۳
۴	۳	۲	۹	۱	۶	۵	۸	۷
۱	۵	۹	۲	۷	۸	۳	۶	۴
۷	۸	۶	۵	۴	۳	۱	۲	۹

حل سودوکو ۱۸۲۱

۶	۳	۷	۲	۴	۹	۱	۵	۸
۲	۸	۱	۶	۵	۳	۷	۹	۴
۴	۵	۹	۸	۷	۱	۲	۶	۳
۸	۷	۲	۱	۹	۴	۶	۳	۵
۹	۴	۶	۳	۲	۵	۸	۷	۱
۳	۱	۵	۷	۸	۶	۴	۲	۹
۱	۹	۴	۵	۶	۲	۳	۸	۷
۷	۶	۳	۹	۱	۸	۵	۴	۲
۵	۲	۸	۴	۳	۷	۹	۱	۶

جدول ۲۸۲۵

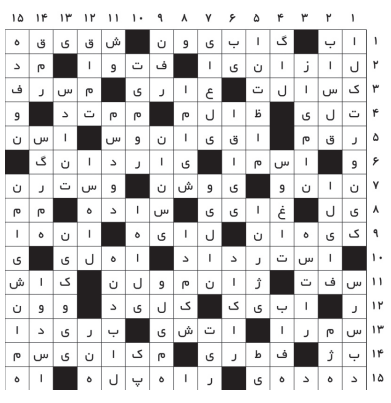

سودوکو سخت ۱۸۲۲

قانون‌های حل جدول سودوکو:

۱- در هر سطر و ستون باید اعداد یک تا ۹ نوشته شود. بدیهی است که هیچ عددی نباید تکرار شود.

۲- در هر مربع ۳×۳ اعداد یک تا ۹ باید نوشته شود و در نتیجه هیچ عددی نباید تکرار شود.

					۵	۹	۴	
				۹	۷	۱		
۷		۵						۳
۸		۱		۲			۶	
				۷	۸	۳		
	۵			۱			۲	
	۲				۹		۳	
	۱			۵	۴	۸		
		۶	۷					

سودوکو ۱۸۲۲

سودوکو

سودوکو Sudoku یک واژه ترکیبی ژاپنی به معنای عددهای بی‌تکرار است و امروزه به جدولی از اعداد گفته می‌شود که به عنوان یک سرگرمی رایج در نشریات کشورهای مختلف به چاپ می‌رسد.

۴				۷		۲		
۹			۳	۴	۸		۷	
			۲		۹	۸		۶
۵	۹		۶				۱	۲
۳					۷	۶	۵	
				۱	۴		۹	۳
۲	۸						۶	۷
۶		۴	۸	۹	۱			
۱		۵		۶		۹		۴